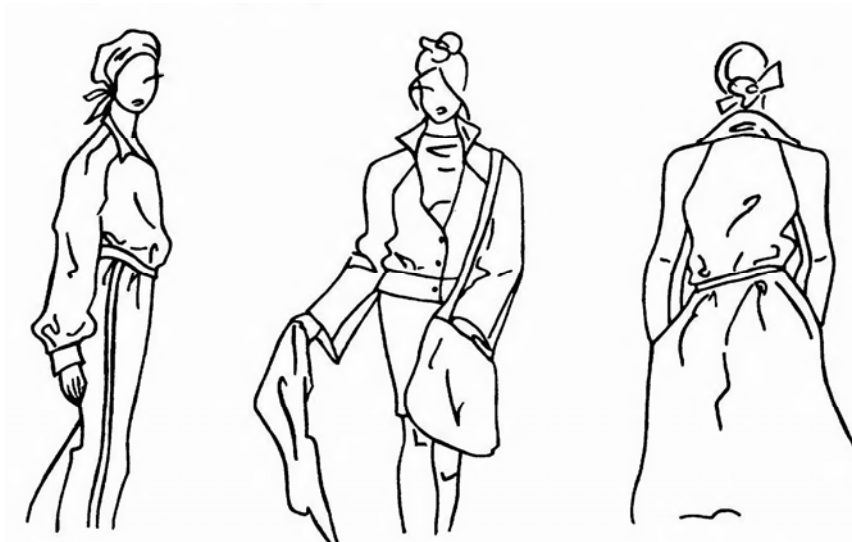

Київське вище професійне училище
технологій та дизайну одягу

Обробка рукавів реглан

Методична розробка уроку

Розробила:
викладач II категорії
Плюшко Г. Г.

Київ 2014

Вступ

Традиційне навчання ставить перед собою мету: домогтися засвоєння учнями якомога більшого обсягу знань. Педагог транслює вже осмислену й диференційовану інформацію, визначає навички, які, на його думку, необхідно сформувати в учнів. Завдання учнів – якомога повніше й точніше відтворити знання та способи діяльності, створені іншими. Отримані в процесі такого навчання знання учня є певним обсягом інформації з різних навчальних предметів, що існує в його свідомості у вигляді тематичних блоків, котрі не завжди мають смислові та значеннєві зв'язки.

Багато хто з педагогів стискається з неможливістю пов'язати зміст свого предмета зі знаннями учнів з інших навчальних дисциплін. І тоді виникають сумніви щодо глибини усвідомлення учнями навчального матеріалу, його засвоєння та можливості використання знань у позанавчальних ситуаціях. Ці сумніви важко розвіяти ще й тому, що зворотний зв'язок від учня до педагога також являє собою процес відтворення навчального матеріалу. Підтвердження тому – слова Ш. Амонашвілі: «Раніше, у тій давній давнині, коли я був імперативним учителем, я не жив зі своїми учнями одним творчим горінням, та й складності, з якими вони стикалися, залишалися мені невідомим. Для них я був тільки контролер, а вони для мене – правильно або неправильно виконаними завданнями».

У контексті інтерактивного навчання знання набувають іншої форми. З одного боку, вони є певною інформацією про навколишній світ, особливістю якого є те, що учень одержує її не у вигляді вже готової системи від педагога, а в процесі власної активності. З іншого боку, у процесі взаємодії на занятті з іншими учнями і вчителем учень опановує систему випробуваних способів діяльності стосовно себе, соціуму, світу взагалі, засвоює різні механізми пошуку знань в індивідуальній і колективній діяльності. Тому знання, отримані учнем, є одночасно й інструментом для самостійного їх здобування.

Таким чином, мета інтерактивного навчання – створення педагогом умов навчання, за яких учень сам відкриватиме, здобуватиме й конструюватиме знання та власну компетентність у різних галузях життя. Саме це принципово відрізняє цілі інтерактивного навчання від цілей традиційної системи освіти.

Застосування інтерактивних технологій висуває певні вимоги й до структури уроку. Як правило, структура інтерактивного уроку складається з трьох основних частин:

- **вступної**, завданням якої є мотивація навчальної діяльності учнів, актуалізація опорних знань і уявлень, оголошення і представлення теми й очікуваних навчальних результатів;
- **основної**, що передбачає опанування учнями нового змісту;
- **підсумкової**, коли засвоєне систематизується й узагальнюється, відбувається рефлексія процесу навчання й оцінювання результатів уроку.

1. Конструктивні особливості рукавів

Вироби з рукавами покрою реглан виготовляють з різними силуетами – частіше всього прямого або розширеного з поглибленою лінією пройми. Для виробів прилеглого або напівприлеглого силуету рекомендують трьохшовні рукави зі звичайною лінією пройми.

Конструктивно вироби з рукавами покрою реглан відрізняються від виробів з вшивними рукавами формою окату рукава та лінією пройми.

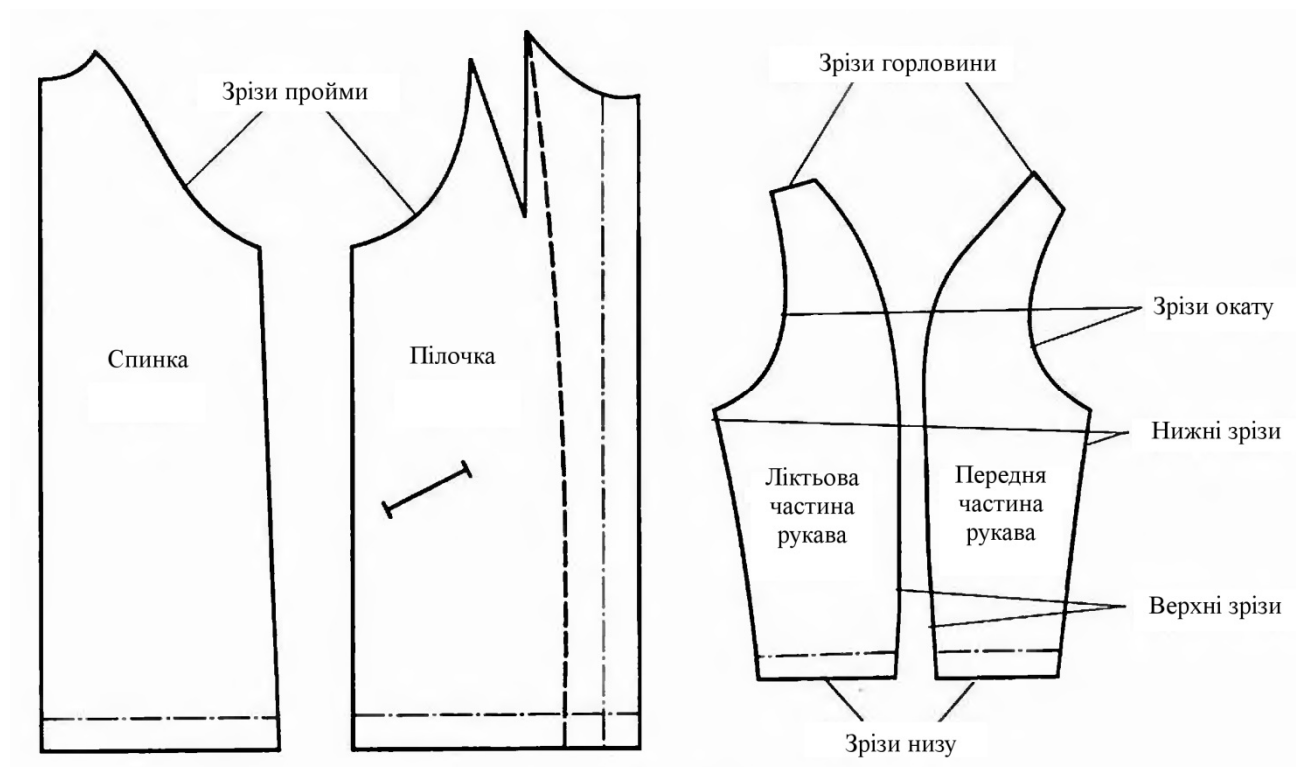
Рукава покрою реглан можуть бути:

- Одношовні – з виточкою від зрізу горловини;
- Двошовні – з верхніми і нижніми швами;
- Трьохшовні – з верхніми, передніми і ліктьовими швами.

Деталі підкладки рукавів викроюють по формі деталей із основної тканини з припусками на обробку.

2. Основні деталі крою верху виробу покрою реглан з двошовними рукавами

Назва зрізів і ліній деталей крою такі ж, як у виробих з вшивними рукавами, за виключенням тих, які показані на малюнку. Інші деталі крою викроюють по загальним правилам у відповідності до моделі виробу.

Направлення нитки основи в рукавах покрою реглан зазвичай проходить вздовж деталі паралельно прямим ділянкам верхніх зрізів рукавів. В залежності від моделі та властивостей тканини допускається щоб нитка основи проходила під кутом 45° до верхніх зрізів рукава.

На нижній частині трьох шовного рукава нитка основи проходить так, як і на нижній частині вшивного рукава.

3. Технологічні особливості виготовлення виробів з рукавами покрою реглан

1. Зміни в технологічній послідовності обробки виробів покрою реглан пов'язані з тим, що верхня частина рукава являється складовою частиною горловини. Допустимі два варіанти послідовності обробки таких виробів:

Варіант 1. Після обробки пілочок та спинки з'єднують бічні зрізи, обробляють низ виробу та готують зрізи пройм до з'єднання з рукавами, потім вшивають рукава і в останню чергу з'єднують комір з виробом.

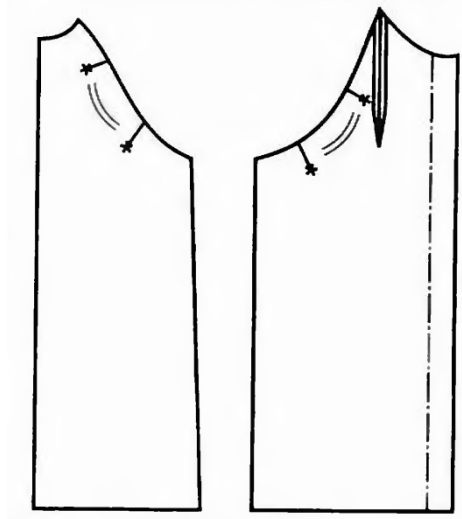
Варіант 2. Застосовують в виробках, в яких нижні шви рукавів знаходяться на одному рівні з бічними швами. З початку частини рукава з'єднують з проймами пілочок та спинки, потім з'єднують верхні зрізи рукавів, нижні зрізи рукавів з'єднують одночасно із з'єднанням бічних зрізів, потім вшивають комір в горловину.

2. Другою технологічною особливістю являється обробка рукавів, пройм та з'єднання рукавів з проймами.

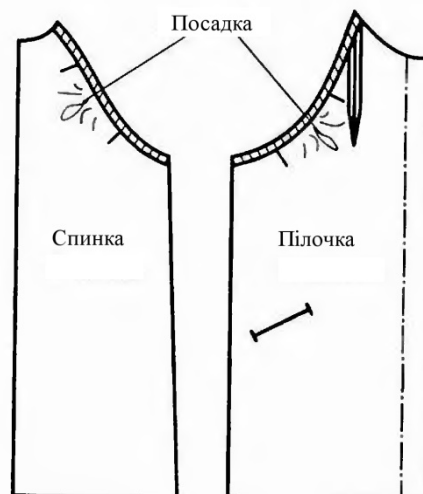
4. Обробка рукавів, пройм у виробах покрою

реглан та з'єднання рукавів з проймами

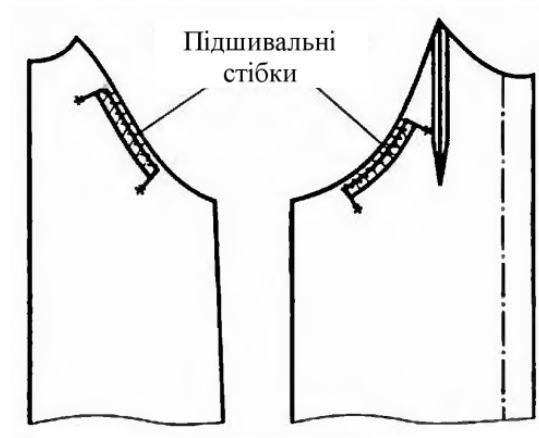
4.1. **Обробка пройм.** Зрізи пройм пілочок та спинки зпрасовують між контрольними надсічками для створення випуклості в області грудей на пілочках і в області лопаток на спинці. Величина посадки залежить від властивостей тканини та фігури моделі.

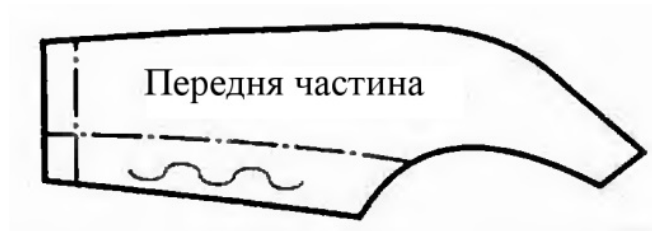
4.2. **Прокладання кромки по проймах пілочок та спинки.** Прокладання кромки по проймі потрібне для закріплення посадки та запобігання розтягненню пройми в процесі експлуатації. Клейову кромку прокладають по припуску шва пройми, перекриваючи лінію вшивання рукава на 0,2-0,5 см. Кромку прокладають по всій довжині пройми з посадкою між контрольними знаками, якщо пройми не були попередньо зпрасовані: на спинці посадка дорівнює 0,3-0,5 см, на пілочці – біля 0,5-0,7 см. Посадку зпрасовують після прокладання кромки

Неклеюву кромку прокладають паралельно зрізу пройми на відстані 0,5 см від нього, між контрольними надсічками. Підшивають косими стібками з зовнішньої сторони кромки або на спецмашині потайного стібка.

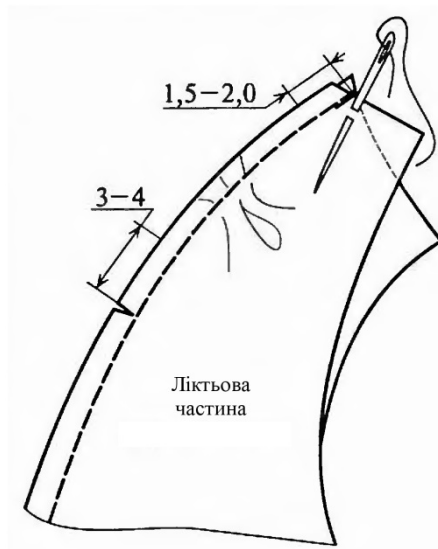
4.3. **ВТО рукавів.** Нижній зріз передньої частини рукава відтягують, не заходячи за лінію переднього перекату.

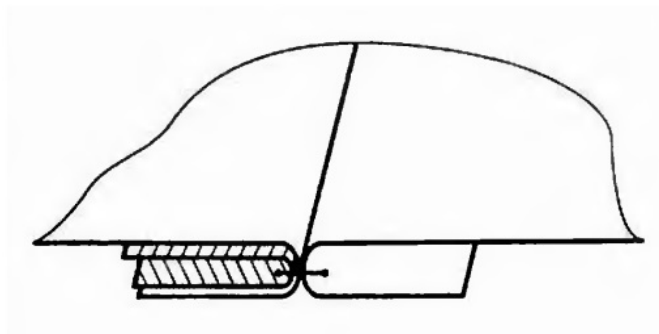
Нижній зріз ліктьової частини рукава зпрасовують в області ліктя, якщо немає ліктьової виточки. Для виконання вказаних операцій деталі рукава складають лицьовими сторонами всередину попарно та розташовують на столі нижніми зрізами до виконавця.

4.4. **Обробка верхніх зрізів рукавів.** Зметують частини рукава (зі сторони ліктьової частини), склавши їх лицевими сторонами всередину та урівнявши зрізи і контрольні позначки з посадкою в області плеча, відступаючи від зрізу горловини на 1,5-2,0 см та не доходячи до верхньої плечової точки на 3-4 см. Посадка ліктьової частини рукава на цій ділянці дорівнює 0,5-1,5 см (в залежності від властивостей тканини та фігури замовника). Після зметування зрізів посадку зпрасовують.

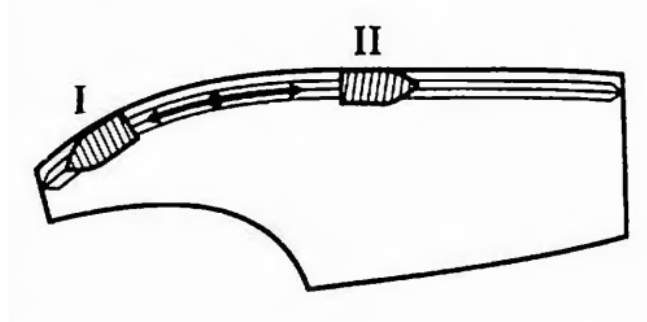
Зшивають верхні зрізи по передній частині рукава. В залежності від властивостей тканин інколи під шов вшивання верхніх зрізів рукава в області плеча підкладають смужку бавовняної тканини або нетканого матеріалу, який виконує функцію кромки.

Верхні шви розпрасовують (або запрасовують) в два прийоми:

I – від контрольної позначки до зрізу горловини;

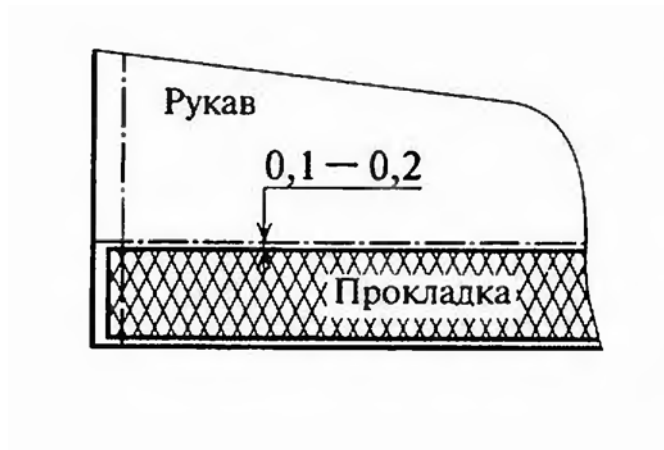
II – від контрольної позначки до зрізу низу рукава.

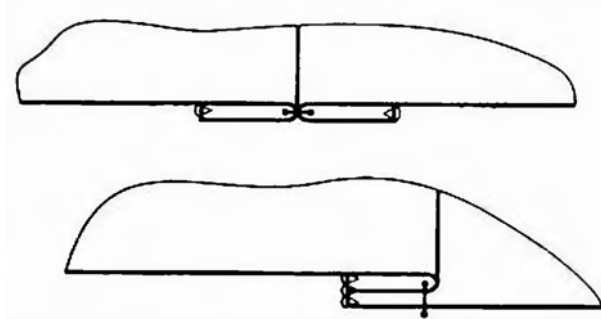
Примітка

Верхній шов рукава може бути настрочений на передню або ліктьову частину або розстрочений.

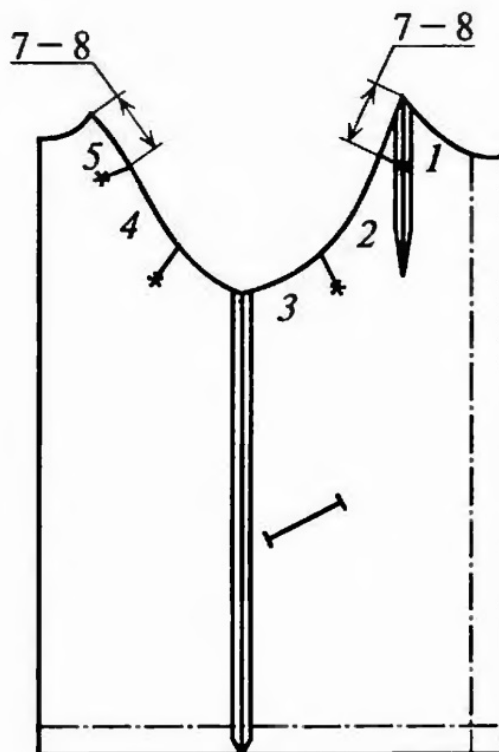
4.5. **Обробка низу рукава.** Відмічають довжину рукава в готовому вигляді. Намічають лінію підгину низу рукава. Прокладають клейову прокладку по припуску підгину низу рукава, відступаючи від лінії 1-2 мм і не доходячи до нижніх зрізів рукава 5-7 мм. Запрасовують підгин низу рукава на виворітну сторону.

4.6. **Обробка нижніх зрізів рукава.** Зметують частини рукава (зі сторони ліктьової частини), склавши їх лицевими сторонами всередину та урівнявши зрізи і контрольні позначки. Після зметування зрізів їх зшивають та розпрасовують нижній шов одночасно припрасовуючи підгин низу рукава.

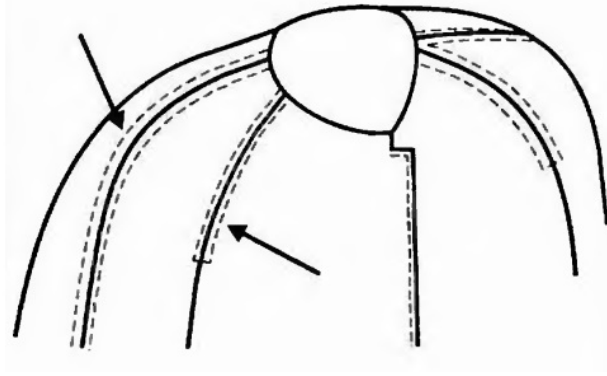

4.7. **З'єднання рукавів з проймами.** Перед вметуванням рукава пройму умовно поділяють на ділянки, складають лицеві сторони виробу і рукава, суміщаючи контрольні позначки по зрізам пройм і окатів; вметують зі сторони рукава з посадкою із рукава: на ділянках 2-4 посадка максимальна; на ділянках 5, 3, 1 посадка мінімальна. Величина посадки на ділянках 2 та 4 залежить від конструкції виробу та властивостей тканини. Посадку зпрасовують.

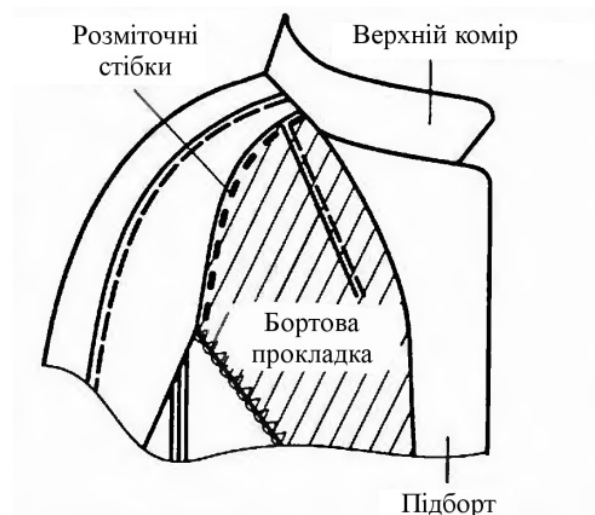

Вшивають зі сторони рукава швом шириною 1-1,5 см. Правий рукав вшивають починаючи від горловини спинки в сторону горловини пілочки, лівий – від горловини пілочки в сторону горловини спинки.

Шов обробляють у відповідності до моделі, враховуючи структуру тканини: розпрасовують, заprasовують на рукав (або на виріб), розстрочують або настрочують на рукав або на виріб. Всі ці операції зі швом виконують до контрольних позначок, тобто до точки перетинання пройми з лініями передніх та ліктювих перекатів рукава.

Після вшивання коміра в горловину бортову прокладку пришивають розмітувальними стібками до швів вшивання рукава (якщо вона не попадає в шов вшивання рукава).

Перевіряють якість з'єднання рукавів з виробом.

Підкладку для рукавів покрою реглан викроюють у відповідності з деталями верху або по формі вшивного рукава.

Обробка підкладки і з'єднання її з виробом такі ж, як для виробів з вшивними рукавами.

План – конспект уроку

з предмету «Технологія виготовлення одягу»

Тема: Виготовлення виробів пальтово – костюмного асортименту

Тема уроку: Обробка рукавів реглан

Мета: *навчальна* – формування знань про технологію обробки рукавів реглан;
розвиваюча – формування вмій використовувати набуті знання на практиці;
виховна – виховувати відповідальність за якість виконаної роботи

Тип уроку: засвоєння нових знань

Вид уроку: урок-лекція

Метод проведення: пояснювально-ілюстративний

Міжпредметні зв'язки: матеріалознавство – тема «Вплив властивостей тканини на процес швейного виробництва».

Матеріальне оснащення: технічні засоби навчання (ПК); зразок готового виробу; інструкційно - технологічні карти «Обробка рукавів реглан та з'єднання їх з проймами»

Структура уроку

1. Організаційна частина – 1 хв.
2. Цільова установка на урок – 4 хв.
3. Актуалізація опорних знань – 10 хв.
4. Вивчення нового матеріалу – 15 хв.
5. Закріплення нового матеріалу – 10 хв.
6. Аналіз уроку – 4 хв.
7. Домашнє завдання – 1 хв.

Хід уроку

1. Організаційна частина

Перевірити готовність учнів до уроку.

Цільова установка на урок

Шити і носити модний одяг – мрія кожної дівчини. Вміння створювати або підбирати модель сучасного одягу та майстерно його виготовляти власними руками у відповідності до технічних умов – це гордість фахівця швейної справи.

Обробка рукавів та вшивання їх у пройму є одним із важливих та складних вузлів. По якості вшивання рукавів та їх посадці на фігурі визначають якість виробу та рівень майстерності кравця.

Тема уроку - Обробка рукавів реглан.

Мета уроку – отримати знання про технологію обробки рукавів реглан.

2. Актуалізація опорних знань

Рукава верхнього одягу дуже різноманітні по конструкції та оздобленню. Рукава по конструкції можуть бути: вшивні, суцільнокроєні з пілочкою та спинкою, рукава покрою реглан та комбіновані. Найбільш поширеним у верхньому одязі пальтово-костюмного асортименту є вшивні двошовні рукава.

Давайте згадаємо тему «Обробка вшивних двошовних рукавів» з раніше пройденого матеріалу:

- Назвіть деталі крою та зрізи деталей вшивного двошовного рукава.
- Яка послідовність обробки вшивного двошовного рукава?
- Як перевірити правильність відтягування переднього зрізу верхньої частини рукава?
- Яке призначення прокладки низу рукавів, і які є способи її прокладання?

3. Вивчення нового матеріалу

- Конструктивні особливості виробів з рукавами покрою реглан.
- Деталі крою.
- Технологічні особливості виготовлення виробів з рукавами покрою реглан.
- Технологічна послідовність обробки рукавів реглан (додаток 1).

4. Закріплення нового матеріалу

- Впорядкуйте надані малюнки в технологічну послідовність виготовлення виробів з рукавами покрою реглан (додаток 2).
- Відповідно моделі підберіть основний та прикладний матеріал. Враховуючи властивості тканини запропонуйте види машинних швів заданої моделі.
Обґрунтуйте свою відповідь (додаток 3).

4. Аналіз уроку

Оцінювання знань учнів з мотивацією при цьому:

- відзначити найбільш змістовні відповіді,
- вказати на характерні недоліки,
- відмітити учнів що активно працювали.

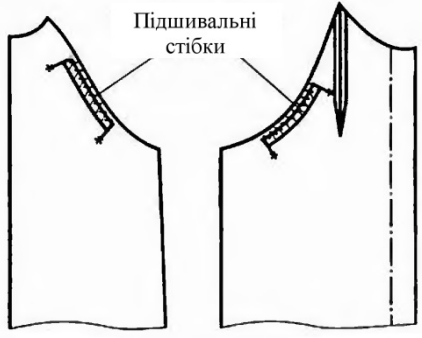
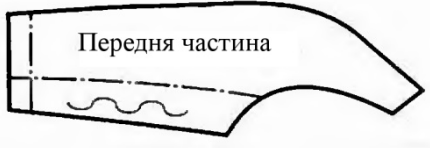
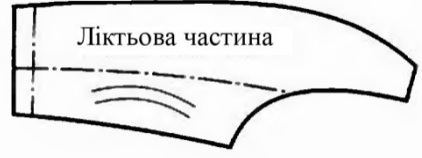
5. Домашнє завдання

На аркуші паперу форматом А-4 скласти кросворд на тему «Обробка рукавів».

Обробка рукавів реглан та з'єднання їх з проймами

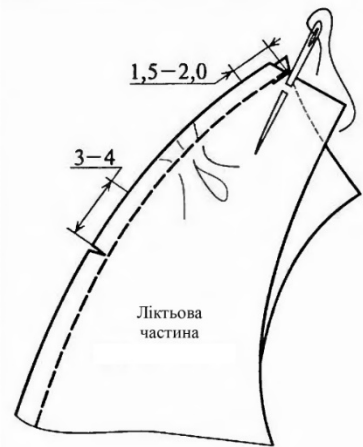
Інструкційно – технологічна карта

Операція	Технічні умови, прийоми	Графічне зображення
1. Обробка пройм виробу	Зрізи пройм пілочок та спинки зпрасовують між контрольними надсічками для створення випуклості в області грудей на пілочках і в області лопаток на спинці. Величина посадки залежить від властивостей тканини та фігури моделі	
2. Прокладання кромки по проймах пілочок та спинки	Прокладання кромки по проймі потрібне для закріплення посадки та запобігання розтягненню пройми в процесі експлуатації. Клейову кромку прокладають по припуску шва пройми, перекриваючи лінію вшивання рукава на 0,2-0,5 см. Кромку прокладають по всій довжині пройми з посадкою між контрольними знаками, якщо пройми не були попередньо зпрасовані: на спинці посадка дорівнює 0,3-0,5 см, на	

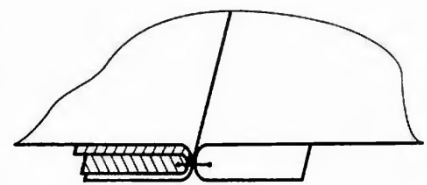
	<p>пілочці – біля 0,5-0,7 см. Посадку зпрасовують після прокладання кромки</p>	
	<p>Неклейову кромку прокладають паралельно зрізу пройми на відстані 0,5 см від нього, між контрольними надсічками. Підшивають косими стібками з зовнішньої сторони кромки або на спецмашині потайного стібка</p>	
<p>3. Обробка рукавів 3.1 ВТО рукавів</p>	<p>Нижній зріз передньої частини рукава відтягують, не заходячи за лінію переднього перекату</p>	
	<p>Нижній зріз ліктьової частини рукава зпрасовують в області ліктя, якщо немає ліктьової виточки. Для виконання вказаних операцій деталі рукава складають лицьовими сторонами всередину попарно та розташовують на столі нижніми зрізами до виконавця</p>	

3.2 Обробка верхніх зрізів рукавів

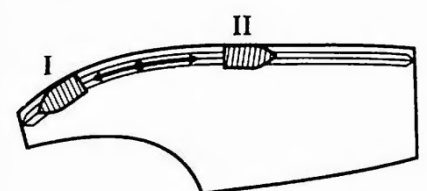
Зметують частини рукава (зі сторони ліктьової частини), склавши їх лицевими сторонами всередину та урівнявши зрізи і контрольні позначки з посадкою в області плеча, відступаючи від зрізу горловини на 1,5-2,0 см та не доходячи до верхньої плечової точки на 3-4 см. Посадка ліктьової частини рукава на цій ділянці дорівнює 0,5-1,5 см (в залежності від властивостей тканини та фігури замовника). Після зметування зрізів посадку зпрасовують.

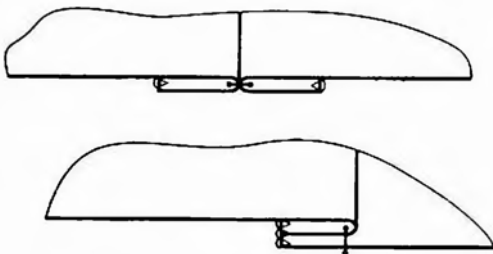

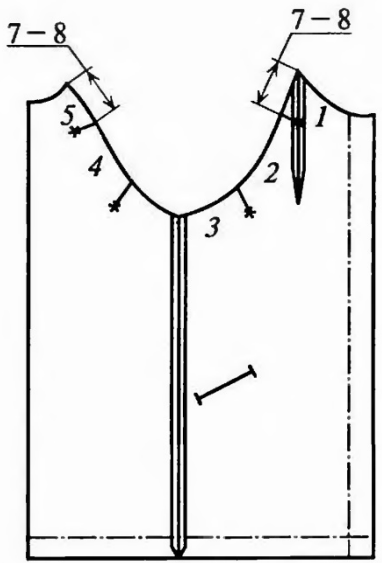
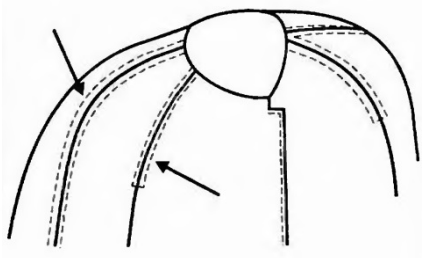
Зшивають верхні зрізи по передній частині рукава. В залежності від властивостей тканин інколи під шов вшивання верхніх зрізів рукава в області плеча підкладають смужку бавовняної тканини або нетканого матеріалу, який виконує функцію кромки.

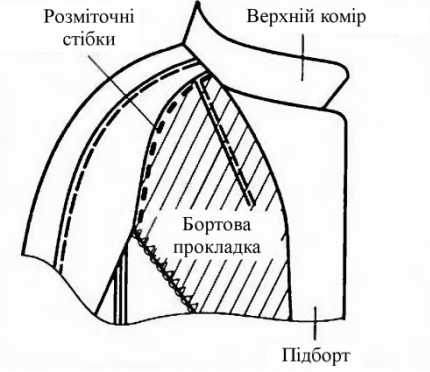

Верхні шви розпрасовують (або запрасовують) в два прийоми:

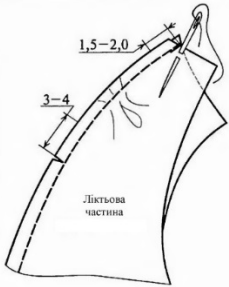
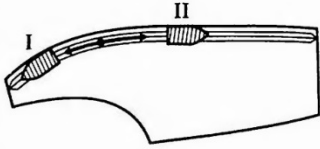
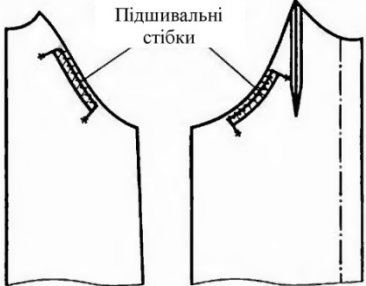
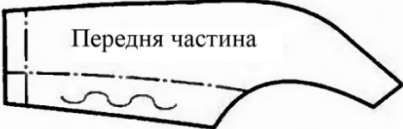
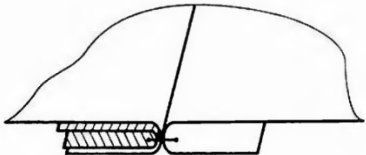
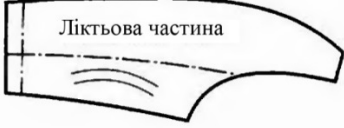
	<p>I – від контрольної позначки до зрізу горловини;</p> <p>II – від контрольної позначки до зрізу низу рукава</p>	
Примітка	Верхній шов рукава може бути настрочений на передню або ліктвову частину або розстрочений.	
3.3 Обробка низу рукава	<p>Відмічають довжину рукава в готовому вигляді. Намічають лінію підгину низу рукава. Прокладають клейову прокладку по припуску підгину низу рукава, відступаючи від лінії 1-2 мм і не доходячи до нижніх зрізів рукава 5-7 мм. Запрасовують підгин низу рукава на виворітну сторону.</p>	
3.4 Обробка нижніх зрізів рукава	<p>Зметують частини рукава (зі сторони ліктвової частини), склавши їх лицевими сторонами всередину та урівнявши зрізи і контрольні позначки. Після зметування зрізів їх зшивають та розпрасовують нижній шов одночасно припрасовуючи підгин низу рукава.</p>	

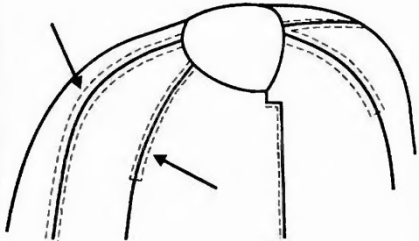

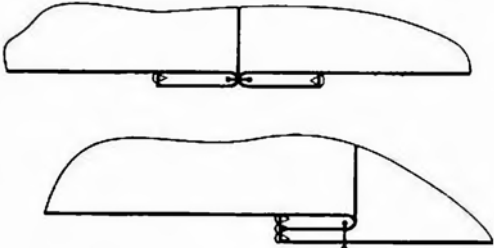
<p>4. Особливості з'єднання рукавів з проймами</p> <p>4.1 Вметування рукавів</p>	<p>Перед вметуванням рукава пройму умовно поділяють на ділянки, складають лицьові сторони виробу і рукава, суміщаючи контрольні позначки по зрізам пройм і окатів; вметують зі сторони рукава з посадкою із рукава: на ділянках 2-4 посадка максимальна; на ділянках 5, 3, 1 посадка мінімальна. Величина посадки на ділянках 2 та 4 залежить від конструкції виробу та властивостей тканини. Посадку зпрасовують</p>	
<p>4.2 Вшивання рукавів</p>	<p>Вшивають зі сторони рукава швом шириною 1-1,5 см. Правий рукав вшивають починаючи від горловини спинки в сторону горловини пілочки, лівий – від горловини пілочки в сторону горловини спинки</p>	
<p>4.3 Обробка шва вшивання рукавів</p>	<p>Шов обробляють у відповідності до моделі, враховуючи структуру тканини: розпрасовують, запрасовують на рукав (або на виріб), розстрочують або настрочують на рукав або на виріб. Всі ці</p>	

	<p>операції зі швом виконують до контрольних позначок, тобто до точки перетинання пройми з лініями передніх та ліктьових перекатів рукава</p>	
	<p>Після вшивання коміра в горловину бортову прокладку пришивають розметувальними стібками до швів вшивання рукава (якщо вона не попадає в шов вшивання рукава)</p>	
	<p>Перевіряють якість з'єднання рукавів з виробом</p>	
<p>5. Викроювання, обробка підкладки та з'єднання її з виробом</p>	<p>Підкладку для рукавів покрою реглан викроюють у відповідності з деталями верху або по формі вшивного рукава.</p> <p>Обробка підкладки і з'єднання її з виробом такі ж, як для виробів з вшивними рукавами</p>	

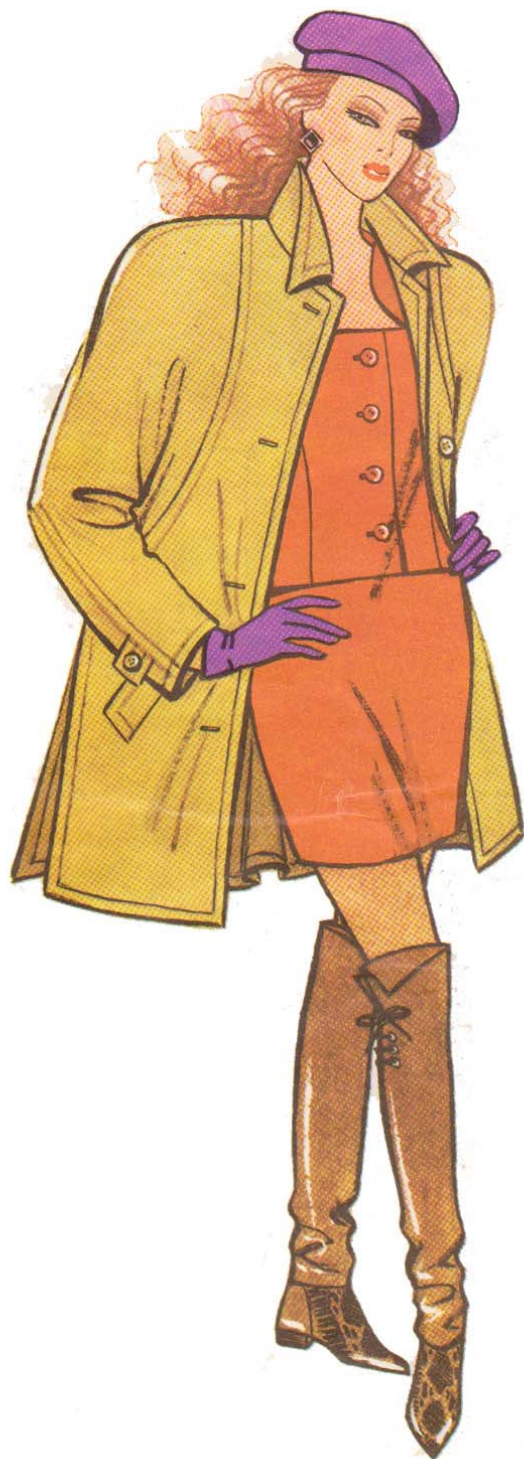
Картка – завдання №1

Впорядкуйте надані малюнки в технологічну послідовність виготовлення виробів з рукавами покрою реглан

№ з.п.	Види вузлів	Технологічна послідовність
1		
2		
3		
4		
5		
6		

7		
8		
9		

Картка – завдання №2

Відповідно моделі підберіть основний та прикладний матеріал.
Враховуючи властивості тканини запропонуйте види машинних швів
заданої моделі.
Обґрунтуйте свою відповідь

Картка – завдання №3

Оберіть правильний варіант відповіді.
Обґрунтуйте свій вибір.

№ з.п.	Зміст завдання	Відповідь
1	За конструкцією рукав реглан подібний до: а) комбінованого; б) вшивного; в) суцільнокроєного.	
2	При обробці виробів з рукавами покрою реглан яка операція відсутня: а) обробка плечових швів; б) обробка бічних швів; в) обробка середніх швів.	
3	У виробах з рукавами покрою реглан комір з горловиною з'єднують після: а) обробки бічних та плечових швів; б) обробки пілочки та спинки; в) вшивання рукавів в пройми.	

Критерії оцінювання знань учнів з теми «Обробка рукавів реглан»

Бали	Показники оцінок
10	Учень володіє систематичними знаннями навчального матеріалу. Відповідь учня повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення.
9	Учень володіє основним навчальним матеріалом. Дає визначення основних понять, систематизує, пояснює відповідь, робить порівняння, усвідомлено користується інструкційно-технологічними картами. Самостійно складає технологічну послідовність обробки вузла. При відповіді допускає несуттєві помилки, які сам виправляє.
8	Учень самостійно, з розумінням відтворює основний матеріал. При відповіді точно вказує ТУ на виконання і термінологію. Самостійно складає технологічну послідовність обробки вузла. При відповіді допускає помилки, які частково виправляє.
7	Учень називає деталі крою, складає технологічну послідовність вузла. Його відповідь в цілому правильна, але багато містить неточностей, недостатньо обґрунтована. При відповіді припускається помилок, які частково виправляє.
6	Учень називає деталі крою, складає технологічну послідовність вузла. Під час відповіді допускає окремі помилки, які не завжди може виправити.
5	Учень називає деталі крою. З допомогою викладача складає технологічну послідовність обробки вузла. Під час відповіді допускає незначну кількість помилок, які може виправити з допомогою викладача.
4	Учень називає деталі крою. Без розуміння з допомогою викладача складає технологічну послідовність обробки вузла. Під час відповіді допускає значну кількість помилок, які може виправити з допомогою викладача. Вміє частково користуватися інструкційно-технологічною документацією.
3	Учень з допомогою викладача, допускаючи багато помилок називає деталі крою вузла та частково без розуміння складає технологічну послідовність.
2	Учень з допомогою викладача називає деталі крою вузла та вказує напрямок нитки основи.
1	Учень з допомогою викладача називає деталі крою вузла.

Вступ

Традиційне навчання ставить перед собою мету: домогтися засвоєння учнями якомога більшого обсягу знань. Педагог транслює вже осмислену й диференційовану інформацію, визначає навички, які, на його думку, необхідно сформувати в учнів. Завдання учнів – якомога повніше й точніше відтворити знання та способи діяльності, створені іншими. Отримані в процесі такого навчання знання учня є певним обсягом інформації з різних навчальних предметів, що існує в його свідомості у вигляді тематичних блоків, котрі не завжди мають смислові та значеннєві зв'язки.

Багато хто з педагогів стискається з неможливістю пов'язати зміст свого предмета зі знаннями учнів з інших навчальних дисциплін. І тоді виникають сумніви щодо глибини усвідомлення учнями навчального матеріалу, його засвоєння та можливості використання знань у позанавчальних ситуаціях. Ці сумніви важко розвіяти ще й тому, що зворотний зв'язок від учня до педагога також являє собою процес відтворення навчального матеріалу.

Ефективність і результативність уроку багато в чому визначається його структурою, під якою мається на увазі дидактично обумовлений внутрішній взаємозв'язок основних компонентів уроку, їх цілеспрямованість, впорядкованість і взаємодія. Застосування інноваційних технологій висуває певні вимоги й до структури уроку. Як правило, структура такого уроку складається з трьох основних частин:

- **вступної**, завданням якої є мотивація навчальної діяльності учнів, актуалізація опорних знань і уявлень, оголошення і представлення теми й очікуваних навчальних результатів;
- **основної**, що передбачає опанування учнями нового змісту;
- **підсумкової**, коли засвоєне систематизується й узагальнюється, відбувається рефлексія процесу навчання й оцінювання результатів уроку.

Проведення уроків має здійснюватися при обов'язковій участі всіх учнів з неодмінним використанням засобів слухової і зорової наочності (комп'ютерної й відео техніки, виставки, буклети, стенди). При цьому викладач має можливість досягнути цілі методичного, педагогічного й психологічного характеру.

Природно, що інноваційні уроки більше подобаються учням в силу їхньої незвичайності за задумом, методиці організації й проведення, відсутності жорсткої структури, наявності умов для самореалізації. Тому такі уроки повинні бути в арсеналі кожного викладача. Разом з тим варто враховувати, що на подібних уроках, як правило, відсутня концентрована пізнавальна діяльність учнів і їх результативність невисока. У силу цього вони не повинні переважати в загальній структурі навчання. Кожному викладачу необхідно визначити місце нетрадиційних уроків у своїй роботі.